

ЗВІТ

про застосування у закладах охорони здоров'я, освіти, інших закладах соціальної сфери тактильних знаків і вказівників із шрифтом Брайля, а також звичайним текстом з використанням об'ємних літер відповідно до державних будівельних норм з метою підвищення рівня інформаційної доступності для осіб з порушенням зору

З метою виконання обов'язків держави-учасниці за вимогами Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю та впровадження безбар'єрного простору і доступних послуг маломобільним категоріям населення, включаючи осіб з інвалідністю, нині реалізується низка завдань і доручень на виконання:

Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. №336-р (далі – Національна стратегія);

План заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 р. №372-р.

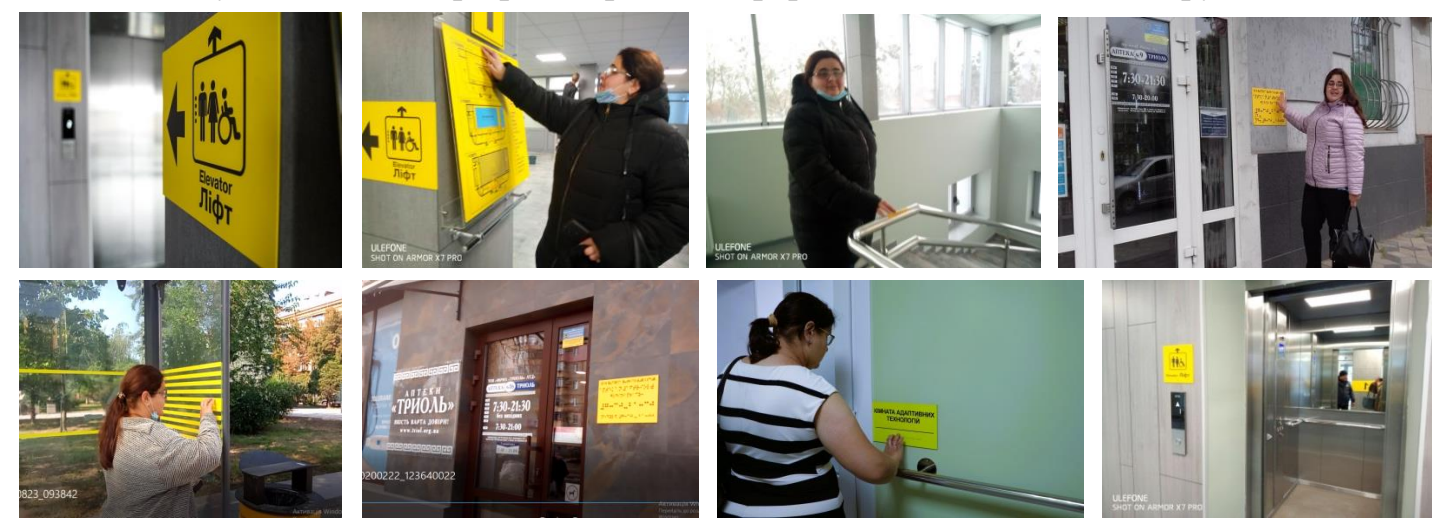
З метою усунення бар'єрів у просторі найбільш відвідуваних закладів соціальної сфери, спеціалісти Полтавської обласної військової адміністрації взаємодіють з представниками громадських організацій, які об'єднують людей з інвалідністю. Лідери серед осіб з інвалідністю стали членами обласного Комітету з питань безбар'єрності при Полтавській ОВА, членами Громадської ради при Полтавській ОВА, громадськими експертами у сфері безбар'єрності, амбасадорами під час впровадження всеукраїнських проєктів, радниками під час прийняття інклюзивних рішень.

У 2025 році особлива увага звертається на забезпечення елементів доступності для людей з порушенням зору. Полтавська облдержадміністрація дослухається до пропозицій та зауважень Полтавського обласного об'єднання Українського товариства сліпих (УТОС) та її лідера, керівника Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації людей з інвалідністю по зору «Генерація успішної дії» у Полтавській області Бабець М.Л. Відеосюжети, підготовлені за участю представників УТОС є цінним медіаматеріалом для короткострокового навчання посадових осіб органів місцевого самоврядування та державних службовців.

Тактильні знаки та вказівники шрифтом Брайля, спеціальні рельєфні таблички та елементи навігації (літери, цифри, символи), для людей із порушеннями зору, що дозволяють їм орієнтуватися в просторі, знаходити приміщення, кабінети, туалети тощо, сьогодні рекомендовано застосовувати в інтер'єрах і приміщеннях усіх закладів соціальної сфери. Так, дублюючи звичайну інформацію в доступній формі, нині у закладах охорони здоров'я застосовується контрастна розмітка у площині підлоги.

З метою активного застосування контрастних стікерів доповнених текстом Брайля (єдиного формату), налагоджено співпрацю з рекламними офісами м.Полтава. Зокрема, ТОВ «Ексграфіка-М» забезпечує виготовлення мнемосхем, піктограм, вказівників з тактильним дублюванням шрифтом Брайля, інформаційних наліпок на поручні сходів.

Проектна документація на будівництво, реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт об’єктів доповнюється специфікацією тактильних знаків, вказівників та інформацією про їх необхідну кількість і місця їх розміщення.

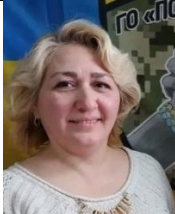
Специфікація тактильних знаків на інформаційні об’єкти											
Знак, розмір	Розміщення	Кількість	Знак, розмір	Розміщення	Кількість	Знак, розмір	Розміщення	Кількість	Знак, розмір	Розміщення	Кількість
1. Знак «Вхід»	1. Розміщення на вхідних дверях	6	2. Знак «Вихід»	2. Розміщення на вихідних дверях	2	3. Знак «Вхід»	3. Розміщення на вхідних дверях	3	4. Знак «Вихід»	4. Розміщення на вихідних дверях	2
5. Знак «Вхід»	5. Розміщення на вхідних дверях	4	6. Знак «Вихід»	6. Розміщення на вихідних дверях	10	7. Знак «Вхід»	7. Розміщення на вхідних дверях	12	8. Знак «Вихід»	8. Розміщення на вихідних дверях	2
9. Знак «Вхід»	9. Розміщення на вхідних дверях	21	10. Знак «Вихід»	10. Розміщення на вихідних дверях	12	11. Знак «Вхід»	11. Розміщення на вхідних дверях	9	12. Знак «Вихід»	12. Розміщення на вихідних дверях	3
13. Знак «Вхід»	13. Розміщення на вхідних дверях	14	14. Знак «Вихід»	14. Розміщення на вихідних дверях	10	15. Знак «Вхід»	15. Розміщення на вхідних дверях	2	16. Знак «Вихід»	16. Розміщення на вихідних дверях	2
17. Знак «Вхід»	17. Розміщення на вхідних дверях	5	18. Знак «Вихід»	18. Розміщення на вихідних дверях	24	19. Знак «Вхід»	19. Розміщення на вхідних дверях	2	20. Знак «Вихід»	20. Розміщення на вихідних дверях	4
21. Знак «Вхід»	21. Розміщення на вхідних дверях	7	22. Знак «Вихід»	22. Розміщення на вихідних дверях	3	23. Знак «Вхід»	23. Розміщення на вхідних дверях	4	24. Знак «Вихід»	24. Розміщення на вихідних дверях	4

У 2025 році активно досліджували стан безбар’єрності та доступності послуг закладів охорони здоров’я. У рамках вимог постанови Кабінету Міністрів України від 26 травня 2021 р. № 537 (зі змінами у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 18 березня 2025 р. № 311) та у [Порядку проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар’єрності об’єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю](#), забезпечили аудит закладів охорони здоров’я м. Полтава для їх включення до всеукраїнської мапи безбар’єрності. За даними моніторингу у 2025 році досліджено:

Тип об’єкта		Загальна кількість	Кількість обстежених	Ступінь безбар’єрності, відсотків		
Громадські будівлі	Заклади охорони здоров’я (у т.ч. «реабілітаційні відділення»)			безбар’єрні	частково безбар’єрні	бар’єрні
		391	298	16,1%	27,5%	56,4%

Учасники аудитів:	
Особік Ірина Станіславівна	– заступник директора Департаменту – начальник управління містобудування і архітектури Департаменту будівництва, містобудування і архітектури, житлово-комунального господарства облдержадміністрації, головний архітектор Полтавської області, перший заступник голови Комітету з питань безбар’єрності при Полтавській облдержадміністрації

Бабець Марина Леонідівна	– голова правління Полтавської обласної організації Українського товариства сліпих (УТОС), керівник Відокремленого підрозділу Всеукраїнської громадської організації людей з інвалідністю по зору «Генерація успішної дії» у Полтавській області, членкиня Комітету з питань безбар'єрності при Полтавській облдержадміністрації	
Ільїна Антоніна Олександрівна	– заступник начальника управління – начальник відділу по забудові населених пунктів та містобудівного кадастру управління містобудування і архітектури Департаменту будівництва, містобудування і архітектури, житлово-комунального господарства облдержадміністрації, секретар Комітету з питань безбар'єрності при Полтавській облдержадміністрації	
Лісовенко Алла Володимирівна	– член Громадської організації „Полтавське міське громадське об'єднання осіб з інвалідністю „ВІРА”, призер змагань на Кубок України з боча, призеркою II кубку Незламності, членкиня Комітету з питань безбар'єрності при Полтавській облдержадміністрації	
Московець Наталія Олексіївна	– директор Громадської організації пірекладачів жестової мови та людей з інвалідністю «МІСТ», членкиня Комітету з питань безбар'єрності при Полтавській облдержадміністрації	
Нікітчук Ксенія Іванівна	– голова волонтерської групи при ГО «Полтавська обласна організація інвалідів війни, Збройних Сил, учасників бойових дій та Силкових структур», голова Громадської організації «Союз Чорнобиль», членкиня Комітету з питань безбар'єрності при Полтавській облдержадміністрації	
Твердохліб Ірина Василівна	– регіональний представник Громадської спілки Всеукраїнського громадського об'єднання «Національна асамблея людей з інвалідністю України» в м.Полтава та Полтавській області, заступник голови Комітету з питань безбар'єрності при Полтавській облдержадміністрації	
Чумак Сергій Андрійович	– голова Полтавського обласного осередку Всеукраїнської організації „Союз осіб з інвалідністю України“, член Громадської ради при Полтавській обласній військовій адміністрації, член Комітету з питань безбар'єрності при Полтавській облдержадміністрації	
Якушев Іван Висильович	– перший заступник голови правління Полтавської обласної організації інвалідів війни, Збройних Сил, учасників бойових дій і Силкових Структур, член Комітету з питань безбар'єрності при Полтавській облдержадміністрації	

Важливою складовою безбар'єрності є навігація на місцевості, система орієнтирів у закладах соціальної сфери, у сфері транспортних послуг, у місцях дозвілля, у будь-якій локації громадського призначення.

Самостійна мобільність додає впевненості маломобільним громадянам.

Орієнтири дозволяють пересуватися без сторонньої допомоги.

Попереджувальні вказівники – гарантують безпеку для руху.

Доступний формат навігації / орієнтації, тактильних знаків і вказівників додає середовищу універсальності – простір стає комфортним для всіх.

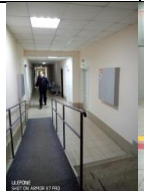
У 2025 році активно досліджували об'єкти охорони здоров'я.

У фокусі обстеження:

- 1 – доступність території закладів (паркування, покриття, навігація);
- 2 – відповідність будівлі і приміщень вимогам ДБН В.2.2-40:2018 (зі змінами);
- 3 – застосування тактильних і контрастних орієнтирів для сліпих людей;
- 4 – доступність послуг закладу для осіб з інвалідністю по зору, слуху;
- 5 – забезпечення закладів захисною спорудою цивільного захисту.

заклад	Стан безбар'єрності за фокусом обстеження:					учасники	Стан доступності
	1	2	3	4	5		
Центр протезування ТОВ «Ортопед» у м.Полтава, вул. Монастирська,10	так 	так 	так 	так супровід 	так	Особік І.С. Чумак С.А. Ільїна А.О. Твердохліб І.В.	https://drive.google.com/drive/folders/12wPIwhKft22PANy6DQfzIzZuMp40-O1Khttps://www.facebook.com/photo/?fbid=2540820836279123&set=pcb.2540821916279015 Реалізується ПКД в рамках проєкту «Рух без бар'єрів»
«МЕДІОН KIDS ЛІДЦ ТОВ "МЛДЦ"МЕДІОН" у м.Полтава вул. Сінна,37	так 	так 	так 	так 	ні	Ільїна А.О. Касьянова Т.А.	https://drive.google.com/drive/folders/1MvQdALr2l-ACasds3pu4eoQupARf5fTL
«МЕДІОН KIDS ЛІДЦ ТОВ "МЛДЦ"МЕДІОН" у м.Полтава вул. Європейська, 42	так 	так 	частково 	так 	ні	Ільїна А.О. Касьянова Т.А.	https://drive.google.com/drive/folders/1Dadi7wRWcev6Z7LZoLdRZr4lun8hS_0
Медичний центр «НОВІ САНЖАРИ» Національної Гвардії України в с-щі Нові Санжари	частково 	так 	так 	так 	так 	Якушев І.В. Нікітчук К.І. Ільїна А.О.	https://drive.google.com/drive/folders/1V5R5HjHRxFaz-xxRKBPu6m9Prf_AJbP
Терапевтичний корпус КП "Полтавська обласна клінічна лікарня ім.М.В.Скляфгосовського Полтавської обласної ради" м.Полтава, вул.Шевченка,23	так 	так	так	так	так	Ільїна А.О.	https://drive.google.com/drive/folders/1DqW7CL-wlDIUprx_HTD981chzoRHlCYe

КП "3-я міська клінічна лікарня Полтавської міської ради" м.Полтава, пров. Рибальський, 10	частково	так	так	так	так	Ільїна А.О.	
							
КП "3-я міська клінічна лікарня Полтавської міської ради" м.Полтава, площа Слави, 2	частково	так	так	так	так	Твердохліб І.В. Ільїна А.О. Касьянова Т.А. Рудич А.І.	https://drive.google.com/drive/folders/1zrOv2Z-5S2jnCohDe1wtKka9ET-1XE0d триває капремонт
Державна установа «Територіальне медичне об'єднання МВС України по Полтавській області» м. Полтава, вул. Симона Петлюри, 67	частково	ні	ні	так супровід	так	Особік І.С. Ільїна А.О. Якушев І.В. Нікітчук К.І.	Замовлено ПКД (режимний об'єкт)
ФАП Голобородківського старостинського округу Карлівської міської територіальної громади	так	так	так	так	ні	Твердохліб І.В. Ільїна А.О. ВГО «Національна Асамблея людей з інвалідністю України» Назаренко В.М.	https://suspilne.media/poltava/948079-ne-kozen-mae-zmogu-poihati-v-rajon-na-poltavsini-u-seli-goloborodkivsk-e-vidkrili-onovlenij-fap/
КП "2-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради" м. Полтава, вул. Монастирська, 7А	так	частково	ні	так супровід	так	Твердохліб І.В. Ільїна А.О.	Триває капітальний ремонт корпусів
Військовий шпиталь ВЧ АЗ114, КЕВ м. Полтава, вул.Козака,2	так	ні	ні	так	так	Особік І.С. Ільїна А.О. Твердохліб І.В. Московець Н.О. Якушев І.В. Нікітчук К.І.	Розробляється ПКД в рамках проекту «Рух без бар'єрів» (режимний об'єкт)
Полтавського обласного лікарсько-фізкультурного диспансеру Полтавської обласної ради в м. Полтава	ні	частково	ні	так супровід	ні	Ільїна А.О. Лісовенко А.В. Чумак С.А.	Надано пропозиції балансо-утримувачу на 2026 р.
КНП Опішнянська лікарня Опішнянської селищної ради	так	так	так	так	так	Особік І.С. Твердохліб І.В. Ільїна А.О.	Реалізується ПКД в рамках проекту «Рух без бар'єрів»
Шкірно-венерологічний центр Комunalного підприємства «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. В.М.Скніфосовського Полтавської обласної ради» м. Полтава, вул. Олеса Гончара,12	так	частково	ні	ні	так	Ільїна А.О.	https://drive.google.com/drive/folders/1Ujx7IjAm24dBLb-Qo234CErYqF1Z19jW

КП "1-а міська клінічна лікарня Полтавської міської ради" м. Полтава, вул. Олеся Гончара	так	так	так	так супровід	так	Твердохліб І.В. Львіна А.О. Касьянова Т.А.	https://drive.google.com/drive/folders/1yyYK-gCN7-5UZ4ery4Qh8x4dyuZ-uuct
							

За результатами обстежень керівники і персонал закладів отримали практичні рекомендації:

- щодо використання елементів навігації (мнемосхем, контрастних і тактильних направляючих, використання інформаційних носіїв з текстом Брайля);
- щодо облаштування місць паркування для авто людей з інвалідністю ;
- щодо облаштування доступних санвузлів, універсальних туалетних кабін;
- щодо безбар'єрності медичного обладнання і розумного пристосування у процесі формування доступних послуг для осіб на кріслі колісному;
- щодо актуальності знання азів української жестової мови працівниками екстреної медичної допомоги, реанімаційних команд;
- щодо толерантності у спілкуванні та поводженні медперсоналу з особами, які мають інвалідність та які отримали її вперше.

З метою поліпшення медичного обслуговування моніторинг доступності послуг у закладах охорони області здійснюється на постійній основі. У закладах сьогодні активно впроваджується ініціатива контрастних орієнтирів, які спрямовують пацієнтів на отримання конкретної послуги: діагностика, невідкладна медична допомога, консультативна допомога сімейного / чергового лікаря. Такий підхід допомагає уникнути черг, є додатковим орієнтиром для маломобільних груп населення.

У 2022-2024 роках досліджено безбар'єрність послуг приймальних відділень усіх кластерних лікарень області.

У 2025 році ініційовано впровадження державного флагманського проекту «Рух без бар'єрів» з будівництвом безбар'єрних маршрутів у населених пунктах громад (Проект).

На цей час Проект впроваджується у пілотних Полтавській та Опішнянській територіальних громадах. Важлива умова Проекту – всі об'єкти на безбар'єрному маршруті мають стати безбар'єрними, а їх послуги - доступними.

На сьогодні 49 із 60 територіальних громад області вже презентували свої безбар'єрні маршрути, більшість з яких включають до переліку об'єктів заклади охорони здоров'я, а це: лікарні, центри первинної сімейної медицини, амбулаторії, ФАПи.

На маршруті м.Полтава – військовий шпиталь, Центр протезування ТОВ «Ортопед».

На маршруті с-ща Опішня – селищна лікарня, аптеки.

Участь представників громадськості, ветеранів війни з інвалідністю у цій роботі є неоціненною. Інформацію про співпрацю громадських експертів у сфері безбар'єрності зі спеціалістами облвійськадміністрації оприлюднюємо на сайті Полтавської ОВА та на офіційних ресурсах громад, про свою роботу амбасадори повідомляють у мережі facebook.com/ та на ютуб-каналі «Сила духу».

<https://poda.gov.ua/news/236299>

<https://opishnya-gromada.gov.ua/news/1752223951/>

https://drive.google.com/drive/folders/1_NhS_bYf4DnbOm4oURNwyJAaDQGZZa5u

<https://poda.gov.ua/news/236696>

<https://opishnya-gromada.gov.ua/news/1752223951/>

<https://www.facebook.com/reel/726091170421166>

<https://poda.gov.ua/news/236696>

<https://www.facebook.com/100002038706192/videos/pcb.24256896287294990/747885628054883>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=23915823278068961&set=pcb.23915825441402078ht>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=9941011359310055&set=pcb.9941046882639836>

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=2506185419742665&set=pcb.2506186203075920>

<https://www.facebook.com/photo?fbid=2063393547416630&set=pcb.2063394747416510>

